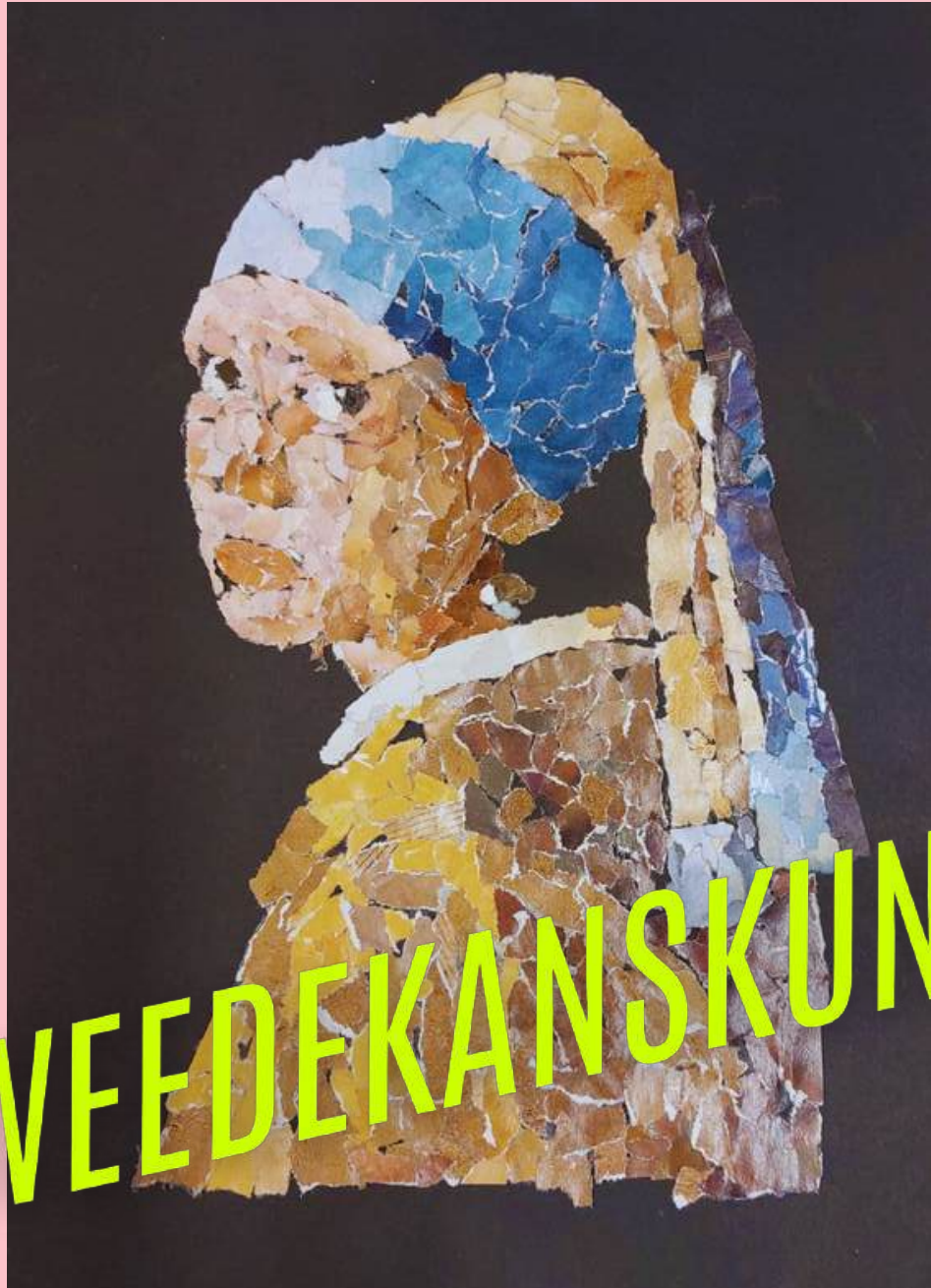

GRATIS LESBRIEF

VAN NIETS IETS

ontwerp
kunstwerk:
Guusje van
Leerdam

TWEDEKANSKUNST

Creatieve opdrachten voor thuis of in de klas: aansluitend bij expositie van kinderen & jongeren die wekelijks kunstlessen volgen bij Atelier Langs Jan. Over materialen hergebruiken en *anders* kijken naar alledaagse voorwerpen. Gratis te bezoeken in Theater De Speeldoos van 5 maart t/m 14 april 2025.

Met de klas/gezin kunt u de expositie bezoeken. Aansluitend kunt u één van de vier opdrachten in deze lesbrief gebruiken om met kinderen zelf kunstwerken te maken.

De expositie is te bezoeken tijdens de openingstijden van Theater De Speeldoos. Neem voor de zekerheid contact op met het theater bij het plannen van een bezoek. Voor vragen: mail naar info@atelierlangsjan.nl.

We hebben een **audiotour** gemaakt bij de expositie. Neem een telefoon o.i.d. mee waarmee je de QR code kunt scannen en geluidsfragmenten af kunt spelen, zodat de kinderen dit kunnen beluisteren.

Over Atelier Langs Jan

Wekelijks volgen ruim 120 kinderen uit Baarn en omgeving naschoolse kunstlessen bij Atelier Langs Jan. Zij kunnen hier op een ontspannen manier kennismaken met kunst. De lessen lopen van september tot de meivakantie. In maart/april 2025 starten de aanmeldingen voor het nieuwe schooljaar. Voor meer info kunnen ouders zich inschrijven voor onze mailinglijst via info@atelierlangsjan.nl.

Wilt u met de klas ons atelier bezoeken of dat wij helpen met de organisatie van kunstlessen op school? Neem dan contact op via info@atelierlangsjan.nl

OPDRACHT: CREATIEF RIJKEN NAAR ALLEDAAGSE VOORWERPEN

Tijd: +/-1 uur

Vanaf +/- 6/7 jaar

Nodig: alledaagse voorwerpen, lijm, constructielijm, papier en potloden.
Optioneel voor afwerking: karton, waterverf en fineliners.

Vorbereiding: verzamel kleine, alledaagse objecten en verspreid die op een tafel. Voorwerpen als: een knijper, plastic lepel, stukje bubbeltjesplastic, elastiekje, theezakje, wattenstaafje.

- **Bespreek dat je gaat oefenen met ‘anders’ kijken naar dingen, met creatief denken.** Creatief denken is o.a.: oplossingen bedenken, uitvinden, ontwerpen, verplaatsen in een ander. Waar kan dat handig voor zijn? In welke beroepen/dagelijkse dingen kun je dat gebruiken?
- **Laat voorbeelden zien** (zie volgende pagina). Bespreek de gebruikte voorwerpen en wat ervan is gemaakt. Er is getekend op een simpele manier, en toch zie je in één keer wat het voor moet stellen.
- **Groepsoefening:** kies een voorwerp, bijvoorbeeld een knijper. Geef kinderen per groepje een knijper, leg deze op een wit blad. Bespreek wat je ziet: hoe ziet een knijper eruit? Wat zou je kunnen tekenen rondom de knijper, waardoor het op iets anders lijkt? Hou het simpel, als je er veel bij moet bedenken dan kan het waarschijnlijk makkelijker. De knijper mag niet meer de functie hebben van een knijper (je tekent er dus geen waslijn bij). Het gaat om de vormen, niet om de functie.
- **Laat kinderen zelf een object kiezen en experimenteren.** Lijm de voorwerpen niet gelijk vast, test het rustig uit, geef de ruimte om te wisselen van voorwerp. Werk met potlood. Laat kinderen hooguit twee voorwerpen per ontwerp gebruiken.
- **Afwerking:** maak er een simpele tekening van met duidelijke lijnen. Het gaat niet om hoe ‘mooi’ het is, maar hoe duidelijk je ziet wat het voor moet stellen. Lijm het object vast, waar nodig met constructielijm. Plak het geheel op een groter vlak karton, waardoor een stevig kader om het kunstwerk heen ontstaat.

De potloodtekening mooi afwerken kan op veel manieren, zoals inkleuren met waterverf en daarna met fineliner de lijnen duidelijk neerzetten. Let op: fineliner ná waterverf gebruiken, anders verspreid je de inkt.

Neem de tijd, het duurt even om deze manier van denken ‘aan’ te zetten, hoe meer je ontspant, durft en probeert, hoe meer je bedenkt. Stimuleer dat kinderen zelf iets unieks bedenken, niet hetzelfde maken. Spreek het vertrouwen uit dat iedereen dat kan.

OPDRACHT: PAPIERKLEI MAKEN EN VERWERKEN

Tijd: +- 2,5 uur om klei te maken, verwerken en verven/lakken (verdeeld over 2 dagen i.v.m. droogtijd)

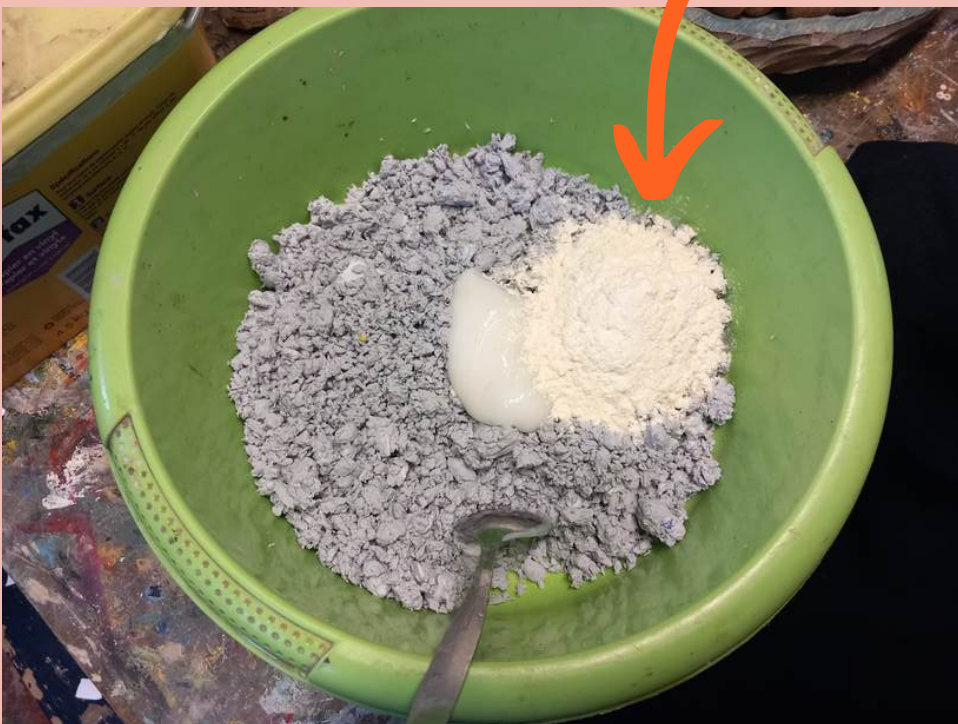
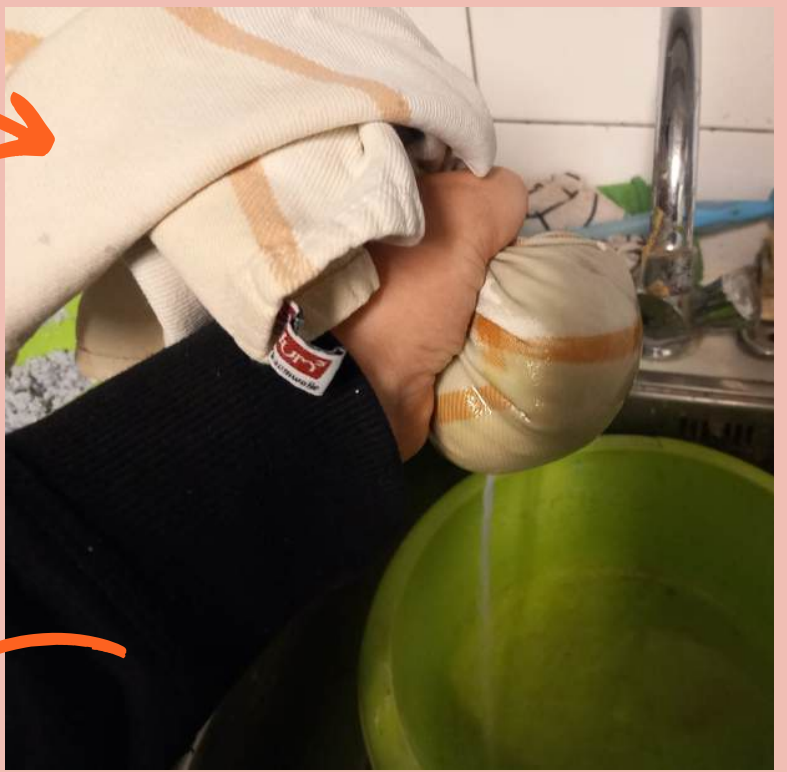
Vanaf +/- 6/7 jaar

Nodig: papiersnippers, behanglijm, meel, staafmixer, bakken/teiltjes. Acrylverf en acryllak voor afwerking.

Hoeveelheid papier: afhankelijk van hoeveel klei die je wil maken. Papierklei is beperkt houdbaar in een afgesloten bakje in de koelkast. Je kunt het het beste gelijk gebruiken. Met een teil vol papiersnippers kun je met ongeveer 15 kinderen kleine sculpturen kleien. Je kunt het beste klein werken, omdat het relatief snel uit elkaar valt.

- Zet een dag voordat je papierklei gaat maken een bak/teiltje met papiersnippers onder water. Laat dit een nacht weken.
- Mix de papiersnippers met het water, tot het één geheel is.
- Schep het mengsel in delen in een theedoek. Knijp alle vocht eruit. Verzamel de droge pulp in een bak.
- Verkruimel de pulp met je handen.
- Voeg behanglijm en meel toe. Voor één teiltje zijn twee eetlepels lijm en meel waarschijnlijk voldoende. Begin met weinig, kneed, en voel aan hoeveel er nodig is. Het geheel moet goed aan elkaar plakken, maar niet te veel aan je handen blijven plakken. Om het droger te maken voeg je wat meel toe, en lijm om het kneedbaarder te maken.
- Je kunt er van alles mee kleien: letters, poppetjes, huisjes, diertjes. Je kunt ook een bord of kom met plastic folie bedekken en hier klei in drukken, zo maak je servies van papierklei. Laat kinderen eerst oefenen en voelen, en leg uit dat je goed moet kneden voor je iets maakt.
- Werk zo veel mogelijk uit één stuk. Om losse delen aan elkaar te maken werk je vergelijkbaar als met klei: niet 'gewoon' tegen elkaar aan drukken.
- De sculpturen worden vanzelf hard. Na een paar dagen zijn ze hard genoeg. Ze kunnen dan geverfd worden en als de verf droog is kun je het lakken voor een glanzend resultaat.

OPDRACHT: WEVEN MET STOFRESTEN

Tijd: +- 1 uur
Vanaf +- 6/7 jaar

Nodig: stofresten, bolletjes wol, weefraampjes, textiellijm/constrcutielijm, oude lap/laken.

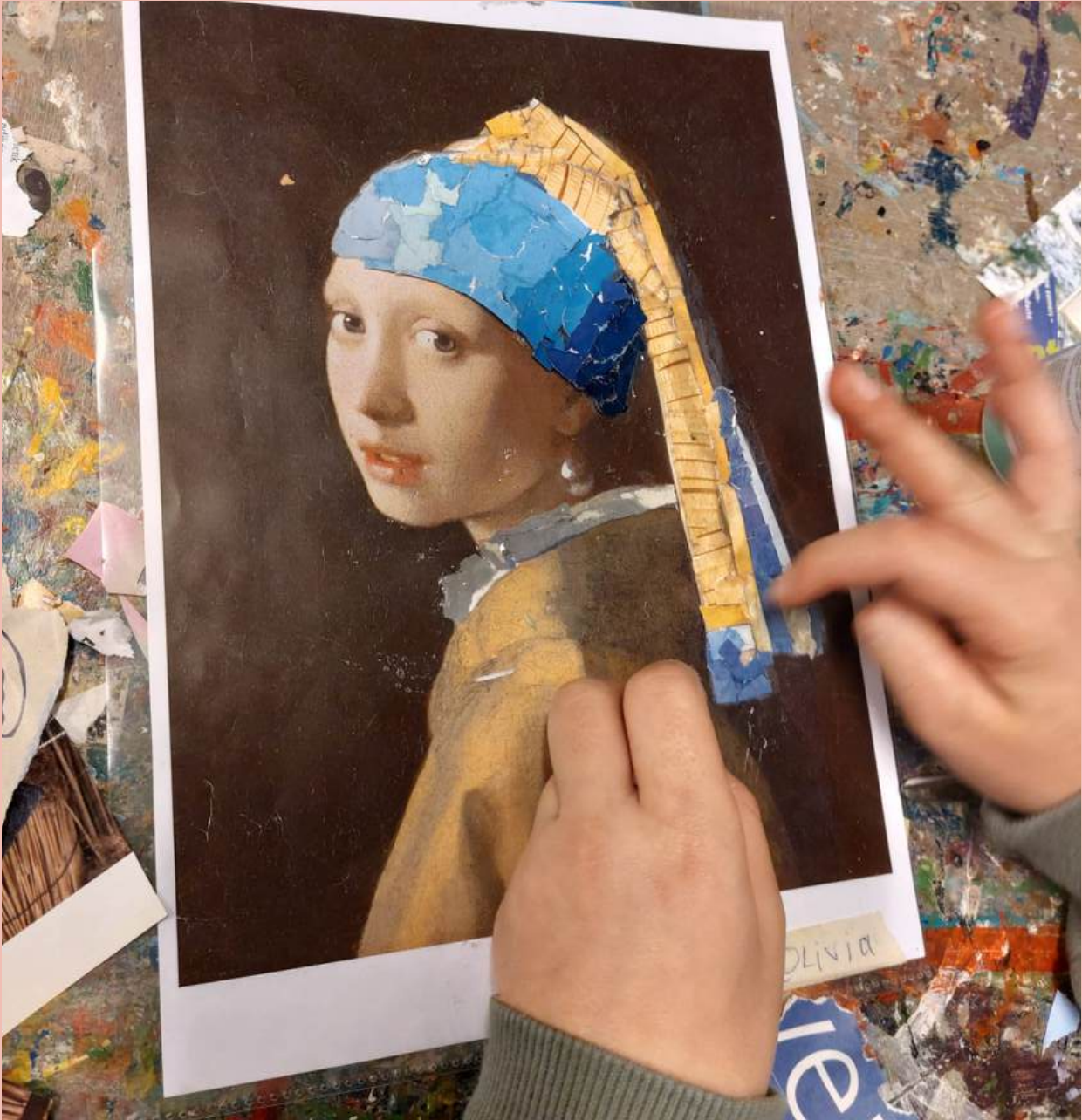
Vorbereiding: Maak weefraampjes. Dit kan gemakkelijk van langwerpige stukken karton, die je boven en onder steeds met een paar cm ertussen een klein stukje in knipt. Kinderen vanaf een jaar of 8 kunnen dit knippen ook zelf doen. Knip/scheur reepjes van stofresten, iets breder dan de weefraampjes.

- Laat kinderen een bolletje wol/kleur kiezen. Vervolgens moeten ze de draad spannen in het raampje. Zorg dat er voldoende draad aan het begin en het einde over blijft om de uiteinden achter het weefraam aan elkaar te knopen.
- Laat kinderen een beperkt aantal kleuren stofreepjes kiezen en nadenken over een patroon, voor ze gaan weven. Bespreek wat een patroon is en laat wat voorbeelden zien.
- Laat zien hoe je weeft: onder en over draad heen. Het volgende reepje omgekeerd. Stofrepen tegen elkaar aan duwen, zodat je geen karton meer ziet.
- Je kunt het weefwerk als het af is aan de achterkant voorzichtig verticaal losknippen en de uiteinden van touwtjes aan elkaar knopen. Het lapje kun je in z'n geheel met constructielijm of textiellijm op een oude doek/lap plakken, om het meer stevigheid te geven.
- De kinderen hebben zo allemaal hun eigen lapje, of je maakt van de lapjes samen één wandkleed.

OPDRACHT: MEESTERWERKEN SCHEUREN

Tijd: +- 2 tot 3 uur
Vanaf +-8 jaar

Nodig: in kleur uitgeprinte a4 versies van zeer herkenbare meesterwerken, plastic steekhoesjes (één per kind), tijdschriften, behanglijm, lijmkwastjes.

Vorbereiding: kies een aantal herkenbare meesterwerken uit. Voorbeelden: Mona Lisa, De Kus, Meisje met de Parel, De Schreeuw, zelfportret Frida Kahlo, Sterrennacht. Kunstwerken met weinig variatie in kleur zijn lastiger na te maken en vragen meer doorzettingsvermogen.

- Vertel wat over de kunstwerken. Voorbeelden op volgende pagina.
- Laat kinderen een kunstwerk kiezen. Ze schuiven de geprinte versie in een plastic insteekhoesje.
- Kinderen zoeken in tijdschriften naar kleuren die gebruikt zijn in het schilderij. Ze scheuren **kleine** stukjes uit en plakken die met behanglijm direct over het plastic, en dus over de afbeelding, heen. Ruim lijm gebruiken, zowel op het plastic als daarna over het stukje papier heen.
- Het vraagt veel doorzettingsvermogen. Neem de tijd en laat kinderen kiezen hoe ver ze het kunstwerk afmaken. Een deel namaken of bijvoorbeeld de achtergrond weglaten kan ook een heel mooi resultaat geven.
- Als het geheel klaar is, goed laten drogen. NIET op elkaar leggen, dan blijven de werken aan elkaar plakken.
- Als het kunstwerk droog is kun je het als het goed is in één geheel van het plastic mapje aftrekken en op een achtergrond (bijvoorbeeld een zwart a4tje) plakken.

DE SCHREEUW - EDVARD MUNCH (1893)

Munch liep op een brug in Oslo en raakte overweldigd door het landschap en de ondergaande zon. Veel mensen denken dat de figuur op de voorgrond schreeuwt, maar Munchs bedoeling was dat het landschap naar hem schreeuwt. Hij schrikt ervan en bedekt zijn oren.

MEISJE MET DE PAREL - JOHANNES VERMEER (1665 +/-)

Tot 1995 droeg het schilderij de naam 'Het meisje met de tulband', dit is later 'Meisje met de Parel' geworden. Maar wist je dat volgens experts de zogenaamde parel waarschijnlijk een oorbel van glas was?

ZELFPORTRET - FRIDA KAHLO (1940)

Kahlo lag door een busongeluk maandenlang in bed. Haar moeder liet spiegels aan haar ziekbed vastmaken, zodat Kahlo zichzelf kon schilderen. Zo begon ze met het maken van haar wereldberoemde zelfportretten.

